

Framtida utmaningar och behov för de gröna näringarna

Omvärld och Marknad

Alnarp 160127

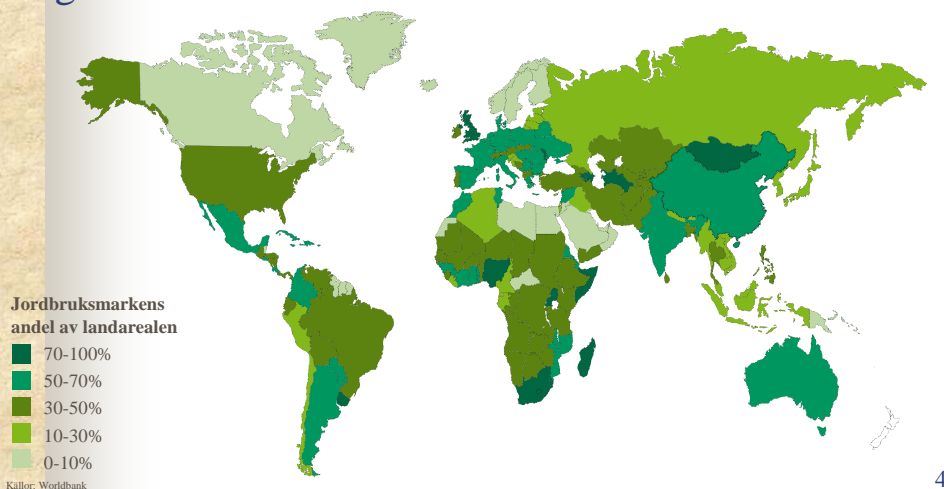
Bengt Persson

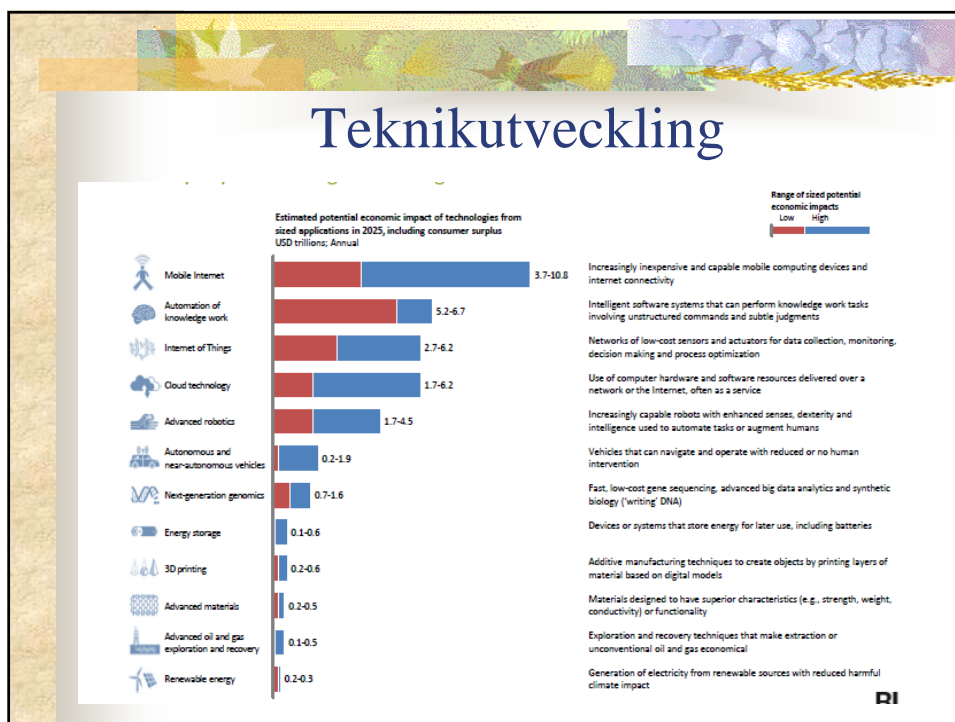
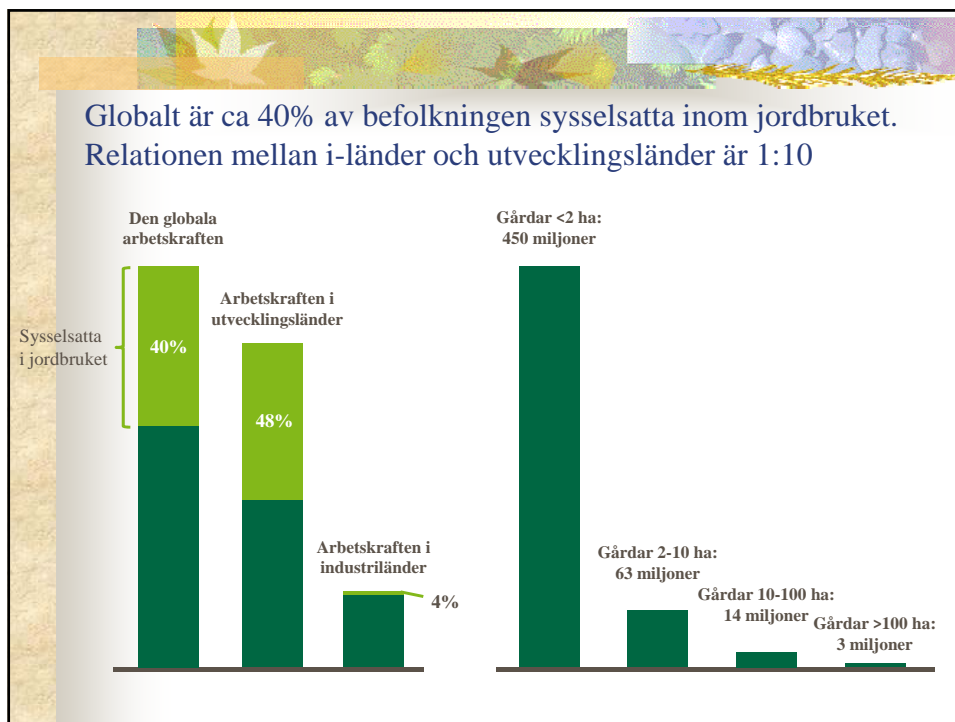
”I och med industrialiseringen
gick jordbruket från
vad naturen kan *ge* till vad
naturen kan *producera*
under artificiell inverkan”

GLOBAL UTVECKLING 2030

- Avståndet mellan i- och u-länder minskar
- Klimatförändringarnas effekter märks allt mer
- Stabilitet och förutsägbarhet blir allt viktigare
- Migrationen ökar i betydelse

4,9 miljarder hektar mark används som jordbruksmark vilket motsvarar 38% av den globala landarealen

JORDBRUKETS UTMANINGAR

GLOBALA

- Den totala efterfrågan på jordbruksprodukter ökar med 20%
- Dietförskjutningen mot animalier fortsätter – resurskrävande?
- Produktivitetsökningen saktar in
- Volatiliteten i produktionen ökar till följd av klimatförändringar
- Det råder en underliggande brist på bördig mark och rent vatten.

SVENSKA

- Låg förståelse för jordbrukets betydelse och möjliga miljönytta - kostnadshöjande särregler
- Produktionsresurserna är prissatta på ett sätt som inte speglar avkastnings-möjligheterna.
- Brist på kompetent arbetskraft, svårt att locka personer från andra näringar
- Jordbrukarna har svårt att acceptera att de är pristagare på en global marknad
- Jordbrukare ser sig fortfarande som producenter snarare än företagare = låg affärskompetens/hög produktionskompetens

SVENSK SAMHÄLLSUTVECKLING

- Samhällsklyftorna växer
- Köpkraften förändras (-sämras)
- Äldre på ett annat sätt
- Politiken förändras och smala frågor får större utrymme

Framtidens svenska konsument: tänker efter före

Konsumtion är fortsättningsvis ett viktigt sätt att uttrycka identitet

Upplevelsekonsumtionen blir viktigare, men först när materiell standard uppnåtts

Hälsa, bekvämlighet, naturlighet och autenticitet är viktiga mervärden och hållbarhet blir norm

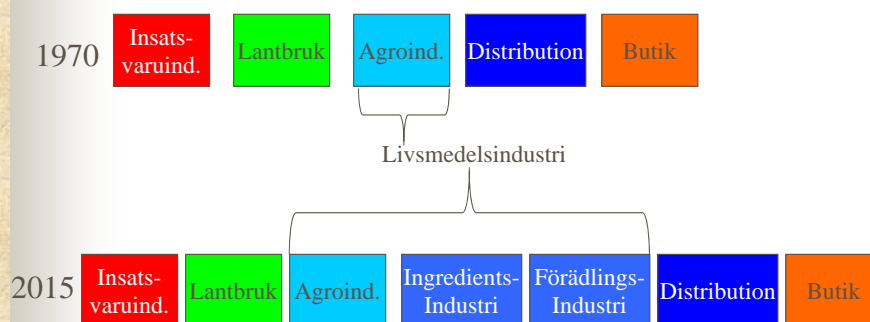
Att hyra eller låna istället för att äga blir mer attraktivt

9

Kunderna

- EMV-andelen kommer att fortsätta öka
- EMV växer snabbare i färskvarukategorier
- EMV differentieras, skapar ett ökat tryck på innovation och produktutveckling
- EMV skapar prispress även på A- och B-varumärken

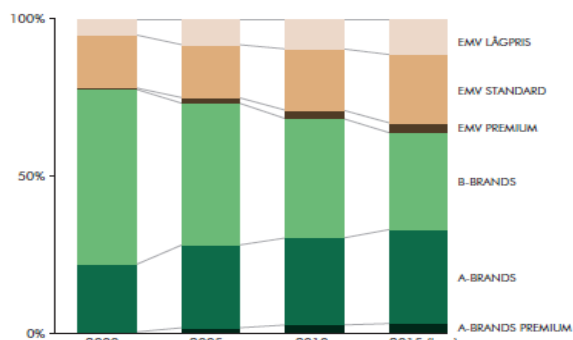
Livsmedelsvärdkedjan

© Bengt Persson

Marknadsandelar

Historisk utveckling av marknadsandelar

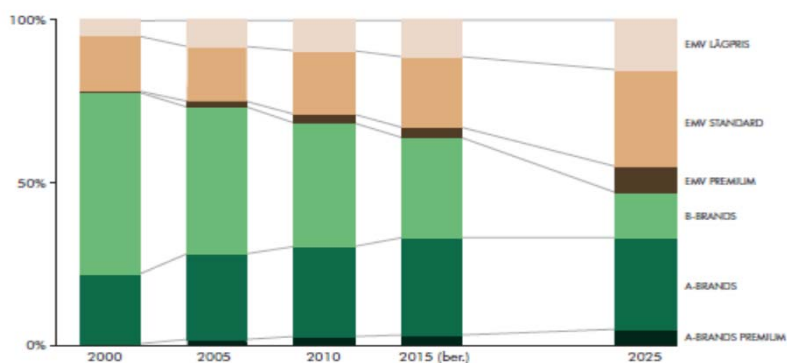

Sedan år 2000 har B-brands tappat stora marknadsandelar till EMV och A-brands. EMV har under samma tidsperiod vuxit inom samtliga kvalitetssegment: lågpris, standard och premium.

KÄLLA: Rabobank Industry Note med egen bearbetning av Macklean.

Marknadsandelar prognos 2025

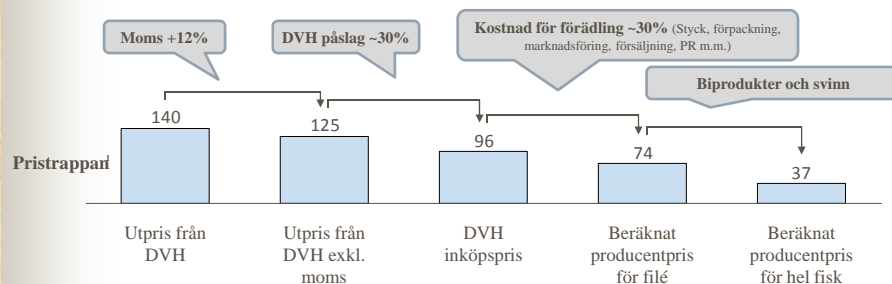
Historisk och prognostiserad utveckling av marknadsandelar

Marknadsandelen för EMV och A-brands förväntas fortsätta öka på bekostnad av B-brands under de kommande tio åren. Samliga segment inom EMV kommer att fortsätta växa: lågpris, standard och premium.

KÄLLA: Rabobank Industry Note (2012) med egen bearbetning av Macklean.

Produktionskostnaden behöver vara låg på grund av stora påslag och kostnader i värdekedjan

Trend 2030

”Gör smartare”: Mer funktionella produkter

Hälsolivsmedel &
läkemedel

Resurseffektiva livsmedel

Trend 2030 2

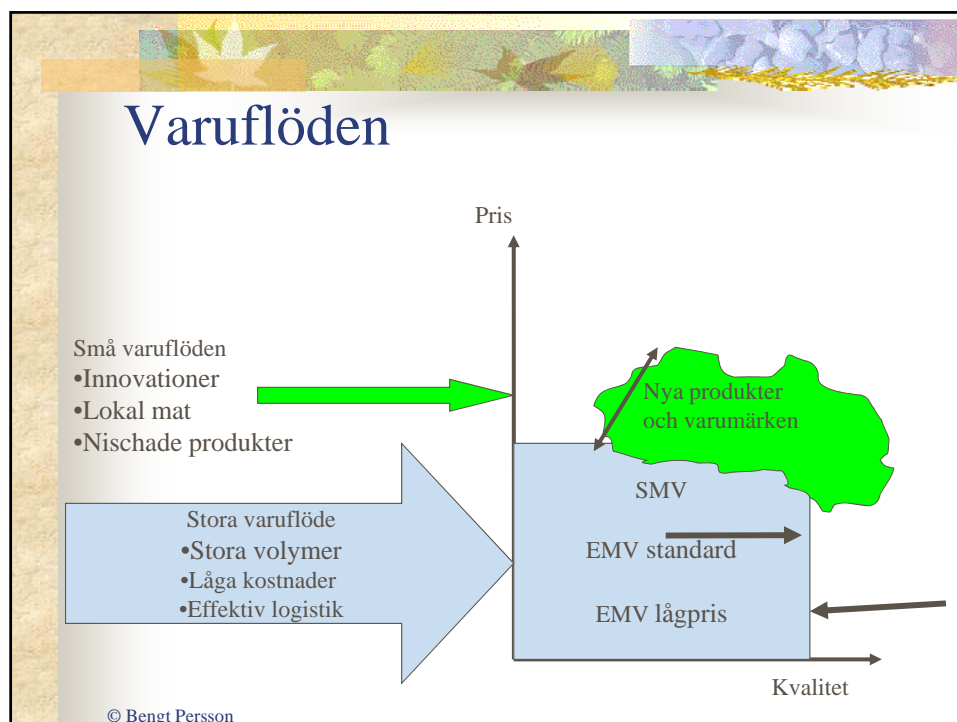
”Till din tjänst”: nya tjänster till konsument

personaliserade
livsmedel

*Klappa nu – ät sen
Kolonilott 2.0*

Strategier för Lantbruksföretag

Underleverantören	Råvaru-producent	Förädlaren	Tjänste-producent
<ul style="list-style-type: none"> •Styrd av handels supply chain management •Styrd av livsmedelsindustrin och/eller insatsvaruleverantör • Kan endast göra de produkter efter de produktionsspecifikationer som kunden ger. • Har en pressad men stabil intäkt •Kräver stora volymer till låga produktionskostnader 	<ul style="list-style-type: none"> •Producerar en standardprodukt med standardcertifiering •Levererar mot marginalaffärer •Jobbar med terminshandel och mäklande •Har en större variation av intäkten mellan åren än föregående •Kostnadsfokus •Visst intäktsfokus 	<ul style="list-style-type: none"> •Produktförädling och varumärkesbyggande •Har fokus på att skapa värde på sina produkter •Lyhörd för marknadstrender •Tillväxtambitioner •Små eller stora volymer, utifrån den marknad man valt att arbeta med •Intäktsfokus •Visst värdefokus 	<ul style="list-style-type: none"> •Vänder sig direkt till konsument •Gårdsbutik •Turism •Personaliserade livsmedel •Värdefokus

Val av värdekedja och strategi
kommer att vara avgörande för de
framtida lantbruks- och
trädgårdsföretagens framgång

Förändrade kompetenser inom primärproduktionen till 2030

	IDAG	IMORGON
FÖRETAGSLEDARE JORDBRUK	 Jordbrukare Operativt arbete Släcka bränder	 Företagsledare Strategiarbete Proaktiv utveckling
PRODUKTIONSEXPERT ODLING & ANIMALIER	 Reaktiv Resurs	 Proaktivt ansvarstagande Påverka och förbättra
PRODUKTIONSEXPERT AKVAKULTUR	 Extremt fåtal	 Nyckelresurs
RÅDGIVARE JORDBRUK	 Produktionsrådgivare Reaktiv specialist	 Företagsrådgivare Proaktiv generalist
SKOGSENTREPRENÖRER	 Reaktiv Resurs	 Proaktivt ansvarstagande Påverka och förbättra
SKOGSRÅDGIVARE	 Rådgivare av skogsbruk Bollplank	 Placeringsrådgivare Aktivt förvaltningsstöd

Det globala livsmedelssystemet

